

Izhaja vsak dan

edi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Ose oglasi 16 stotink na vrsto petit; poslanice, oemrtice, javne zahvale in domači oglašaji po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se prijava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzobjavne vesti.)

Boji na reki Jalu.

MUKDEN 2. Dne 29. aprila je prekorajilo 1500 Japonev z 12 topovi reko Jalu pri Ambikhe. Japonsko topništvo je silno streljalo na ruski oddelek obstoječ iz 2 kompanij, 2 stotnj in 2 gorskih topov pod podpolkovnikom Gusevom. Oddelek se je umaknil v popolnem redu v utrjene pozicije za bojno črto. Rusi imajo 5 ranjenih.

PETROGRAD 2. (Uradno.) Od 4. ure večeraj zjutraj silno obstreljavajo Japonci naše pozicije pri Tiurenčenu in Potientzini. Vseled premoči japonskega topništva se je umaknil general Sasulij iz svoje pozicije pri Tiurenčenu. V trenutku, ko je bila oddana brzobjavka, se umikajo čete v popolnem redu, medtem ko traja še boj pri Potientzini.

PETROGRAD 2. (Uradno.) V poročilu generalnega štaba o dogodkih na reki Jalu od 29. na 30. aprila se glasi dalje. Dne 29. aprila ob 10. uri predpoludne je začel prekorajiti reko pri Ambikhe in Šogopudze japonski oddelek broječ 1500 mož pehote z 12 topovi. Na ustju reke Jalu pri Ambikhe se je nahajal mali ruski oddelek pod podpolkovnikom Gusevom. Vseled neprenehane streljanja obeh japonskih baterij se je moral umakniti. Gusev je bil ranjen na glavi in na levi roki, tako so bili ranjeni tudi 4 vojniki. Naši garski topovi niso mogli zaradi oddaljenosti ogovarjati na streljanje. Po tem je bila poslana oddelku pomoč z ukazom, naj prižene Japonec čez reko.

General Miščenko je poročal, da so japonske ladje 29. aprila skozi 20 minut streljale na ustju reke Jalu na naše čete, ne da bi napravile nikake škode.

V Inkavu je vse mirno. Dne 30. aprila so obstreljavali Japonci od 10. ure predpoludne do 5. ure popoldne iz svojih baterij na levem bregu reke Jalu, kjer imajo 24 poljskih topov in 12 manjših topov v neki dobro označeni utrdbi, našo pozicijo pri Kiulientšengu. Sovražnik je oddal okolo 2000 strelcev. Naše čete so hrabro vstrajale v svojih pozicijah v Kiulientšengu.

PETROGRAD 2. (Uradno.) V poročilu generalnega štaba o dogodkih na reki Jalu od 29. in 30. aprila se glasi na koncu: Dne 30. aprila zjutraj, so šli Japonci zopet pri Lindjagu čez reko Jalu in so napali naše čete, ki so stale na višinah pri vasi Khusan, ter so obšli njihovo krilo. Vseled znatno premoči japonskih vojni krdel, se je moral naš oddelek umakniti od vasi Potientzini, kjer je bil razvrščen. Naše zube v poziciji pri Kiulientšengu so bile: Padel je podpolkovnik Pakalov, težko je bil ranjen na glavi poveljnik 6. topniške brigade podpolkovnik Mahler. Nadalje so bili ranjeni: Polkovnik Nester, stotnik Vorubjev, stotnik II. razreda Lapojnikov, poročnik Filadelfov in

stotnik II. razreda družega bataljona saperjev Atroščenkov. V poziciji pri Khusanu je bil težko ranjen na glavi poročnik 22. polka Autropov. Zguba vojakov ni še natanko določena, kolikor je do sedaj znano, so bili 3 mrtvi in 19 ranjenih.

TOKIO 2. (Reuterjev biró.) Misoletorek so pričeli Japonci napad na Jalu. Boj je trajal sredo, četrtek, petek in soboto. Za večerajšnji dan je bilo pričakovati odločilne bitke. V četrtek so prekorajili Japonci reko Jalu ter so se koncentrovali na nje desnem bregu. — V soboto se je vršil boj na dolgi črti, med katerim so streljale baterije čez reko z velikimi topovi. Večraj se je pričel zopet boj ob svitu. Število ruske vojske se čeni na 30.000 mož. Japonci poročajo, da so bile njihove zube male.

TOKIO 2. (Reuterjev biró.) Večraj ob 11. uri predpoludne so zapustili Rusi Antung, katerega so zapalili ter so se nato umaknili v Langvangseng. Japonci čuvajo ustje reke Jalu.

DUNAJ 2. Tukajšnje japonsko posla ništvo je priobčilo o večerajšnjem glavnem boju na reki Jalu s'edeče poročilo: Večraj zjutraj je napadla naša prva armada sovražnika, ki je zasedel Kiulengčen. Ruske čete so se umaknile, nakar so japonske divizije zasedle Kiulengčen in severno ležeče višave.

TOKIO 3. (Reuterjev biró.) Po petdnevem boju je prekorajila prva japonska armada pod generalom Kurokijem reko Jalu. Rusi so se umaknili pred japonsko pehoto iz Kiulientšanga in z višav desnega brega reke Iho. Japonci so obšli levo krilo ruske pozicije, na kar so se Rusi umaknili. Japonci so začeli v torek prehod čez reko med napretnim streljanjem ruskih čet.

V petek so Rusi obstreljavali mesto Višū. Prehod čez reko je prišel na mostu narejenem iz žolnjev južno od Višū v soboto ob 3. uri zjutraj. Ob 6. uri zvečer je bila vsa divizija na desnem bregu reke ter je zavzela bojne pozicije. V nedeljo zjutraj je začela napredovati japonska pehota proti višavam, nakar so se Rusi umaknili. Pri Višū in okolici so imeli Japonci 2 mrtva in 50 ranjenih.

General Kuropatkin v Mukdenu.

MUKDEN 2. General Kuropatkin je dospel danes zjutraj semkaj, je pregledal vojsko, ogledal potem mukdensko okolico ter je popoldne zopet odpotival.

Neutralsost škandinavskih držav.

KODANJ 2. V prestolnicah vseh treh škandinavskih držav so bila danes priobčena z ozirom na rusko-japonsko vojno načela glede neutralnosti teh držav.

Japonska eskadra

TOKIO 2. Eskadra pod poveljništvom admirala Kamimura je dospela 26. aprila v Gensan. Vseled trajajoče megle ni mogla izvršiti nameravanega obstreljevanja Vladivostoka. Ko je eskadra doznala, da je bil na paden parnik „Kišū Maru“, ga je šla iskat.

Eskadra je zopet prišla pred Vladivostok a se je radi trajajoče megle zopet vrnila v Gensan.

Mobilizacija.

PETROGRAD 2. Zbirka zakonov priobčuje sestavo 3. sibirskega vojnega zbora.

Zdravstvene stvari.

PETROGRAD 2. Vodstvo zdravstvenih reči pri mandžurijski armadi je prevzel glavni pooblaščenec rubečega križa general Trepov.

V Port Arturju.

PETROGRAD 2. Specialni poročevallec ruske brzobjavne agenture je poročal večraj iz Port Arturja: Pripetilo se ni nič novega.

Na nekem ruskem vojaku, katerega je zadela japonska krogla so se pokazali znaki zastrupljenja z plinom, vseled česar se je dogazalo, da rabijo Japonci lydit.

Oddelek Japonske eskadre v reki Jalu.

TOKIO 2. Kapitan vojne ladje „Maya“ poroča: Oddelek obstoječ iz ladij: „Maya“, „Uje“ in šest torpedovk je plul večraj po reki Jalu navzgor ter so streljale na sovražnika. Ko so plule ladje nazaj, je nenadoma napadlo rusko topništvo torpedovke. Vse oddelek se je po polurnem silnem streljanju vrnil, ne da bi imel zgub (?) v Jagamfo.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

DUNAJ 2. Med došlimi vlogami se nahaja interpelacija posl. Spinčea in drugov glede prepovedi hrvatskih zastav od strani okrajnega glavarja na Voloskem povodom obiska cesarjevega v Opatiji; nadalje interpelacija Herzoga in drugov glede postopanja tržaškega namestnika pri sestavljanju volilnega imenika za volitev mestnega zbora tržaškega; posl. Bennati-ja in drugov glede neke pravde, pričete proti nekemu italijanskemu vseučiliščnemu sluatelju.

Doslovno čitanje došlih vlog je trajalo do 4. in pol popoldne. Potem je predsednik sklicevaje se na običaj, ki se je izvrševal brez ugovora nekaj let sem, da so se namreč izvrševale volitve, ki so bile na dnevnem redu brez ozira na to, se je li prešlo na dnevni red ali ne, odredil volitev kvotne deputacije, namdomestnih volitev v odseke in volitev dveh zapisnikarjev. (Živahni protesti na češki strani.) Poslanca Stransky in Prašek sta se oglašila ra besedo. Med tem je že pričelo oddajanje volilnih listkov. Po dokončanem glasovanju je protestiral posl. Stransky energično proti novemu kršenju poslovnega reda od strani predsednika, ki se je izvršil pod vplivom levice.

Predsednik Vetter je izjavil, da je njegovo postopanje popolnoma pravilno. (Burni protesti na češki strani.) Poslanec Prašek je energično protestiral proti nasilju predsedni-

je, stisnivša Karlovo desnico, vstala sedaj in rekla mestnemu kapitanu:

— Jaz mislim, da vem, kje je drugi ti-sočak.

— Vi veste? Možno je, da se ne varate, je prikimil kapitan.

— Kaj si dal Larisu pred dvema urama na „molu“ Adamovičevem? je vprašal Karlo Francetič Bernaro.

Sandro Bernaro se je stresel. Mestni kapitan se je začudil. Karlo je začel pripovedovati, kako sta se on in Teodora dogovorila, da bosta pazila na Larisa, na vsaki njegov korak in kako je Teodora došla na Reko k njemu.

— Vi ste, gospod, na stanovanju pri svojem stricu, je rekel kapitan.

— Da; gospica je došla k nam. Moja teta je priredila vse, kar nama je trebalo, da sva se preoblekla v maskare. Ko se je znožilo izšla sva in sva povsodi iskala Larisa. Slednjič sva ga našla. Uro časa sva hodila

kovem izjavivši, da bo ponavljanje takih nasilstev primoralo češke poslance, da bodo odbijali silo s silo. (Živahni oho-klici na levice.) Zdi se, da je postopal predsednik sporazumno z vsemi velikimi strankami ne izvzemši desnice. (Burni vzkliki pri Mladočehih.) Posl. Stransky je zavrnil opazko poslanca Praška, kakor obrekovanje, v kolikor je s tem menil tudi Mladočeha.

Predsednik je izjavil, da se ni glede svojega postopanja dogovoril ni z Mladočehi ni s kako drugo stranko, ampak da je postopal iz lastne inicijative držče se poslovnega reda.

Posl. Čoch je protestoval proti postopanju predsednikovem, ki ravna po ukazu vlade. Po repliki posl. Praška, kateri je očital Stranskyju, da se je oglašil za besedo še le po dovršeni volitvi, je konstatoval Mladočeh Heinrich, da se je Stransky takoj in sicer ponovno oglašil za besedo, ko je predsednik prijavil, da se bo vršila volitev. Prihodnja seja bo jutri.

Brzobjavne vesti.

Cesar v Budimpešti.

DUNAJ 2. Cesar se je odpeljal s svojim spremstvom danes ob 2. uri popoldne z dvornim vlakom v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 2. Cesar je dospel semkaj ob 6. uri popoldne. Na kolodvoru so ga pričakovali ministri, na čelu minister-ski predsednik Tisza, mnogo članov megast-ske in poslanske zbornice, na čelu oba predsednika. Bil je prisoten tudi vojvoda Teek. Občinstvo je cesarja na potu iz kolodvora v palačo navdušeno pozdravljalo.

Loubet dospel v Pariz.

PARIZ 2. Večraj zjutraj je dospel predsednik Loubet. Občinstvo ga je med vožnjo od kolodvora do Elizejske palače spoštljivo pozdravljalo.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 2. General De Giorgis in njegovi pobočniki so pregledali v Solunu pred odhodom na nadzorno potovanje, ki se ima te dni pričeti v Bitolju, vsa orožniška zapovedništva, uprave, vojašnice in postaje, katere so našli v neugodnem stanju.

CARIGRAD 2. Poslanika sporazumnih veselil sta urgirala v soboto pri turški vladi vravnavo še ne rešene finančne strani orožniškega vprašanja. Glede vprašanja o pogodbah, je zatrdila turška vlada, da ima Hilmi paša že tozadevne instrukcije, da se zamorejo torej pogodba z inozemskimi orožniškimi častniki podpisati.

CARIGRAD 2. Tukaj gre glas, da se sultan trudi, nagniti kneza Ferdinanda, da ga obišče v Carigradu, kar je tudi glavni namen misije Munir paše.

CARIGRAD 2. Turška vlada prekljuje najodločnejše vest, da so bili Muhamedanci v Bitolju nahujskani proti inozemskim orožniškim častnikom, kateri imajo tje priti.

za njim, od daleč, da naju ni opazil. Laris se je na „molu“ sešel...

— Umejem, je pripomnil kapitan.

— Ta mu je nekaj dal, je zvršil Karlo.

Kapitan se je malo zamislil, pak je pozval dva tajna člena „javne varnosti“ ter jima naložil, naj mu takoj dovedeta Larisa.

— Takoj! Idita! Naj gresta z vama tudi dva stražarja! Saj vesta, kje ga moreta najti?

Detektiva sta odgovorila, da vesta, ker sta vedela, da Laris vsako noč karta v neki mali kavarni. Kapitan je zapovedal na to stražarjem, naj odvedejo Bernaro v zapor, pak se je začel razgovarjati s Karlom o tem dogodku. Četrto ure kasneje je rekel Karlu in Teodori, naj pokrijeta svoj obraz s krinko, kajti čul je korake na stopnjicah. V malo trenutkih je bil že tu Laris z detektivoma in redarjema. Bled, v črni obleki, se je poklonil pred kapitanom in se je ozrl po obeh maskarah. (Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S. Drugidel.

VI.

— Dolžan mi je za delo.

— A kje je drugi ti-sočak? je vprašal kapitan ostro.

— Drugi?

— Da.

— Jaz imam samo enega.

— Kako ti je došel v žep?

— Našel sem ga, vernite mi! Zakaj bi vam ne povedal resnice? Pripravljen sem priseči, da sem ga našel.

— Čudno! Kako srečen si: vse najdeš! Ali smo tudi mi nekaj našli na tvojem stanovanju, veš pri onem zidarju v starem mestu, v tvoji sobici v podstrešju. Zakaj se treseš?

— Jaz... se... ne tresem.

— Da, danes še le smo izvedeli za tvoje stanovanje. Žena zidarja, pri katerem je na stanovanju, je našla v njegovi sobi v podstrešju sivo suknjo, umazano od krvi, pa nož... oprostite gospica! — je završil kapitan zadnji stavek, obrnivši se proti Teodori.

— Tisto ni moja suknja... je zajecelja Bernara.

— Zidarjeva žena je bila čula, kakor tudi drugi, da je imel ubijalec Dakića na sebi sivo suknjo, videla je pri njem mnogo denarja, našla suknjo in nož, pa nam je to prijavila danes, je pripovedoval mestni kapitan in nekaj misli; hkratu pa je vprašal Bernara: Ti torej ne veš, kje je drugi ti-sočak?

— Samo enega imam. Prisezam, stokrat sem pripravljen priseči.

— Verujem ti, da bi prisegel tudi ti-sočkrat! je prikimil kapitan.

Teodora, ki je nepremično gledala v tla,

SRFDEC 2. (Belg. brz. agencija.) Na čast odhajajočemu diplomatičnemu agentu markiju Imperialiju, ki se poda na svoje novo meso v Beligrad, je bil včeraj v knežji palači dvorni obed, katerega sta se udeležila tudi vojaška italijanska atašea iz Sredca in Carigrada.

Vojaška imenovanja.

DUNAJ 2. Vojaški naredbeni list priobčuje imenovanje vojnega ministra Pitreicha maršalom. Nadalje so bili imenovani: Generali konjeništa: podmaršal vitez Mertens, poveljnik 6. zbora in veliki dvornik knez Liechtenstein; maršali: pl. Horsetzky, vojaški poveljnik v Zadru, in Sebösch, poveljnik 9. zbora. Poveljnik terezijanske vojaške akademije Drahtschmidt je imenovan počastnim maršalom. Nadalje je bilo imenovanih 15 podmaršalov, 31 generalnih majorjev in 9 majorjev.

Imenovanja.

WIESBADEN 2. Cesar Viljem je podelil ministru za javna dela Buddeju dedno plemstvo ter je imenoval zapovedujočega generala v Frankobrodu Lidequista na mesto Wallerseeja, generalnim inšpektorjem tretje armadne inšpekcije.

Iz Švedske.

STOKHOLM 2. Državni zbor je dovolil šest milijonov kron v svrhu gradenj novih ladij za vojno mornarico.

Severne zvezne države.

WASHINGTON 2. Državni dohodki Severnih zveznih držav so znašali v mesecu aprilu 41.529.422 dolarjev, državni troški pa 47.030.000 dolarjev.

† Grof Revertora.

RIM 2. Danes predpoludne je bila v cekvi S. Maria dell' anima svečana črna maša za pokojnega bivšega poslanika pri Vatikanu grofa Revertora, katere so se udeležili: avstro-ogrska poslanika grof Szecsen in grof Lützow z osebjem poslaništev in ves pri Vatikanu akreditiran diplomatični zbor, več kardinalov in mnogo prelatov ter odlični člani avstro-ogrske kolonije.

Štrajk.

TEMESVAR 2. Zidarji, kroveci in delavci, približno 4000 oseb štrajka ter zahteva povišanje mezd. Zidarski mojstri so deloma privolili v povišanje. Mir se dosedaj ni kalil.

Za slovensko univerzo v Ljubljani.

Na Dunaju, 1. maja 1904.

V soboto ob 5. uri popoldne se je vršil na Dunaju shod slovenskih akademikov, da se izreče o zadnjih dogodkih na dunajski univerzi in da manifestuje za slovensko vseučilišče. Zbralo se je okoli 200 slovenskih dijakov vseh dunajskih visokih šol. Shod sta obiskala tudi češka poslanca Čipera in Sokol. Imenom sklicateljev — gg. Grafauerja, Rutsja in Žerjava — je otvoril shod pravniški kandidat Žerjav in določil dnevni red. Na to je pročitel med. Hočevar o zadnjih dogodkih na dunajski univerzi. Konstatoval je, da je rektor začel iziviti z oklicom na nemško dijaštvo od 8./III., ki je seveda povzročil opravičen protest slovenskega dijaštva. Nemški burši so nas tedaj napadli na zahrben način, a za nas se ni nikdo potegnil, čeprav se nam je delala krivica. Vseph vaega tega je bil, da se je vse nemško dijaštvo združilo. Sedaj so nam d. govorniki z naglo sodbo in z oklicom, ki proklamira univerzo za nemško posest. Tako daleč smo že, da Nemci odrekajo Slovanom uživanje kulture, ki pa niti nemška ni, ampak zbrana po učenjaskih najrazličnejših narodnostih! Govornik je predlagal sledečo spomenico:

»Visokemu akademičnemu senatu o. kr. vseučilišča na Dunaju!

Uvažuje razglas, ki ga je po sklepu visokega senata izdal 29./III. 1904 njega magnificenca rektor dr. pl. Escherich, objavil dne 20./IV., uvoja si slovensko dijaštvo dunajske univerze, po sklepu shoda, ki se je vršil dne 30. aprila 1904 v Budjeviški pivnici (Alserstrasse št. 7), podatit visok. senatu sledečo izjavo v blagohotno uvaževanje:

Z ozirom na to, da morajo akademične oblasti smatrati slovenske dijake kakor avstrijske državljane, za popolnoma enakopravne akademike, ker ima vsak avstrijski državljani, ki si je pridobil vsposobljenost za vseučilišče, takoj pravico do imatrikulacije na vsaki oes. kr. visoki šoli kakor redni slušatelj, omenjeni dijaki ne morejo smatrati za pravo, da je jednako pospeševanje vseh dijakov edino le v študijah karakterični in temeljni znak visokih

šol, ker dobro vedo, da je enakopravnost po drž. zakonih zahtevana in zjamčena v vsakem ozirom akademikom vseh avstrijskih narodov. To še izlasi na največji oes. kr. dunajski univerzi, ki je vzdrževana od davkoplačevalcev vse Avstrije.

Slovensko dijaštvo dunajske univerze si je bilo vedno v svesti, da je namen naše »Almae matris« pred vsem, gojiti pravo znanstvenost in značajnost. Če pa je v dosegu prvega namena potrebna svoboda akademičnega pouka, je istotako za vzgojo značaja potrebna dovoljna svoboda akademičnega življenja in izlasi še svobodni razvoj našega društvenega gibanja.

V tem pravem umevanju naše »Almae matris« so se slovenski dijaki vedno pokorili naredbam akademičnih oblastij in že v sled svojega naziranja niso nikdar nameravali ovirati ostalih komilitonov v njihovem društvenem in akademičnem življenju. Zato pa tudi slovenski dijaki ne morejo prevzeti odgovornosti za žalostne dogodke ob koncu zimskega tečaja. Tembolj jih je pa iznenadilo, in nikakor ne morejo smatrati tega koraka za pomirjevalnega, da je visoki senat v svoji izjavi zahteval spoštovanje in priznanje šeg in navad le enega dela dijaštva, kar bi se lahko napačno tolmačilo, češ, da šeg in navad dijaštva ostalih narodnosti, ki se pojavljajo v društvenem življenju, ni treba spoštovati in priznavati. Takega tolmačenja nikakor ne moremo smatrati kakor namen visokega senata, temveč upamo, da bo visoki senat tudi nas v našem društvenem življenju podpiral in da tudi nam nakloni svojo dobrohotnost. Vis. senat sprejmi izraz našega najodličnejšega spoštovanja.

Za slovensko univerzo v Ljubljani je govoril I. U. C. J. Žerjav, ki utemeljuje (to utemeljevanje prinesemo jutri) sledečo resolucijo:

»Dunajsko slovensko dijaštvo znova zahteva, da se takoj ustanovi v Ljubljani slovenska juridična fakulteta, ki naj se razširi kar možno hitro v popolno vseučilišče. To zahtevo opira na narodna in kulturna razloga. — Razbremenitev prenapolnjene dunajske univerze na korist novih vseučilišč se mu zdi nujno potrebna. Slov. dijaki zahtevajo danes svoje vseučilišče s tem večjim povdorkom, ker so po zadnjih razglasih rektorja dunajske univerze izgubili prepričanje, da se z njimi ravna kakor jednako veljavni slušatelji. — Zahteva po slovenski univerzi izvira iz principa kulturne osamosvojitve vseh avstrijskih narodov, ki je od nekdaj bila glavna točka slov. kulturnega programa. L. 1873 zaključena reforma avstrijskih visokih šol, ki jim je pritisnila počat izrecno-državnih zavodov in se je z neko bojznajno izogibala vsake narodne barve, je delo zastopnikov nemškega naroda. Danes uvidevajo tudi Nemci, da se to stališče ne da vzdržati, — dokaz temu odlok rektorja dunaj. univerze, v katerem hoče temu zavodu dati nemški značaj. Upravičenost zahteve po narodnih univerzah je po tem tekem vsaj v principu priznana od vseh strani, torej tudi zahteve po slov. univerzi. Dokler pa tej zahtevi ni ugodeno, so slovenski dijaki prisiljeni zahtevati, da se vzdrži status quo, ki izključuje vsako povdaranje kakega narodnega stališča od strani akademičnih organov.

Nato se je oglašil k besedi poslanec Čipera kakor zastopnik Mladočehov. V imenu svojega kluba je izražal simpatije vsem nemškim študentom, osobito Slovincem, ki opravičeno zahtevajo svoje vseučilišče. Zgovarjal je pomoč, češ, da niso za nami le češki poslanci, ampak tudi češki narod v celoti. Poslanec Sokol je rekel, da je boj Slovanov za enakopravnost star in da se je on že 1848. leta bojeval za slovanske šole. Zato priporoča mladini vstrajnost. V ostalem kaže na skupnost interesov mej Slovinci in Čehi. Predsednik se je ob viharini ovacijah iskreno zahvaljeval poslancema za njiju obisk in je rekel, da je njegov pozdrav tem pravičnejši, ker se od 15. slovenskih poslancev niti enemu (!!!) ni zdelo vredno priti na naš shod (ogorčeni mekljici!).

Tretji referent, phil. Marinko, je omenjal, da izvira nemški pritisek na nas, deloma od nemškega duha profesorjev, še bolj pa od organizacije nemških buršev. Zato je organizacija nemškega dijaštva tembolj potrebna. Zatiranje slovanskih dijakov na Dunaju in v Gradcu je postalo sistem! Predlaga sledečo resolucijo:

»Slovensko dijaštvo dunajskih visokih šol, zbrano v »Badweisserbierhalle« dne 30. aprila 1904, pozdravlja z navdušenjem soli

darnost vseh dijakov nemških narodnosti na dunajskih visokih šolah v boju za svoja prava ter pozivlja svoje nemške kolege na ostalih avstrijskih vseučiliščih, naj se združijo v trden jez proti nemškemu navelu.

Končno je bila vsprejeta še sledeča resolucija:

»Slovensko dijaštvo se izjavlja solidarno s predsedniki društev, ki so podpisali protest nemškega dijaštva proti kršenju njegovih pravic od strani rektorja in profesorjskega kolegija tehnične vis. šole in pozivlja slovenske zastopnike v državnem zboru, da z vso odločnostjo zahtevajo razveljavljenje ne-utemeljenih kaznij, ki so zadele tehnike gg. V. Bošnjaka, C. Bresana in V. Rens de Mirza. Nato je bila izvoljena deputacija, ki ponesae memorandum rektorju, in g. Žerjav je zaključil shod.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 2. maja 1904.

Ob reki Jalu so začeli grometi topovi. Ali zapomnimo si: to niso še veliki dogodki, ampak preludij bodočim velikim dogodkom — v južni Mandžuriji. Da, v južni Mandžuriji. Tik ob reki Jalu bo boj, ali ne odločilnih bojov. To je trdno našo uverjenje.

Pred kakimi 14 dnevi je bilo v Petrogradu pod predsedstvom carjevim veliko vojaško posvetovanje oziroma na vojno. Na tem posvetovanju je bila — prosimo, to si treba zapomniti — taktika, določena svojedobno od generalnega štaba ruskega, nadomeščana s povsem novo taktiko, in to na osnovi vojnih načrtov japonskih, ki so bili prišli Rusom v roke. Te dni bomo čitali poplave vesti, kako so bili Rusi tepeni in kako so se morali umakniti. Čitateljem priporočamo, naj ohranjajo hladno kri in naj se ne dajajo vznemirjati po teh vesteh. Da, da, in še enkrat da: Rusi se bodo v resnici umikali ob reki Jalu! Ali to umikanje bo proračunjeno taktično maskiranje z višega strateškega gledišča. A tudi z japonske strani to sedanjim napadom ob reki Jalu več noma namen — prikrivanju resničnih namenov! Rusi vedo dobro, da glavni cilj Japoncev je, da zopet z veliko silo udarijo na Port-Artur, da bi v obližju izkrcali kakih 30—40 že pripravljenih transportov, in sicer deloma med Port Arturjem in Njučvangom na zapadnem obrežju poluotoka Liautung, bržkone v zalivu Society pri Kinezu u, deloma pa na vzhodni obali tega poluotoka med Daljujim in Tičvang ho, eventuelno pri Takušvanu. Saj je znano, da so Japonci že s torpedinijerami sondirali obalno zemljišče za izkrcavanje pri Pičevu in Takušvanu ob ustju reke Jalu, torej v neposredni bližini ruske utrdbe Antung na desni strani reke Jalu ali preko pota v Vidžu v Koreji.

Fakt je ta, da so Rusi pogodili ves japonski načrt in so temu primerno ukrenili vse strateške odredbe, ki jih imperativno zahteva situacija na bojišču. V tem je tudi pojasnilo za dejstvo, da se Rusi ne bodo preveč angažirali ob reki Jalu, ker ne mislijo omogočiti načrta Japoncev glede na Port-Artur.

N številni izgledi iz ruskih vojen, zabeleženi v zgodovini Rusije, potrjujejo tudi danes naše menje in prepričanje, da je sedanjim bojem le namer maskiranja — to je: Rusi hočejo zvabiti Japonce čim dalje od njihove (japonske) operacijske baze. V Mandžuriji pa bodo vršili svoj krvavi posel kozaški polki.

Te dni bo gotovo mnogo krika v japonskem taboru. Vsaka praska bo velikanska bitka, vsaki strel velikanski uspeh Japoncev. Na to treba biti pripravljeni. Čitatelji pa naj izvoli pazno prečitati vsikdar resna in resničoljubna poročila ruska o dosedanjih bojih ob reki Jalu, in ne izbegne jim fakt, da si še nikjer niso stale nasproti večje vojne mase. Na ruski strani so bili — v dosedanjih spopadih angažirani le mali oddelki — dve trije stotnije, dva, trije topovi — in so se previdno in v redu umikali (ako je bila premoč na japonski strani) v utrdbe za bojno črto.

Neki nemški list izrekla to-le sodbo: »V glavnem se dobiva utia, kakor da se Rusi ne bodo preveč upirali ob reki Jalu in da hočejo Japonce zavesti v razvijanje čet v Mandžuriji. Kajti poraz japonske vojske, ki bo imela za hrbtom veliko reko, bo vspridlo izborne ruske kavalarije pomenjal nje (japonske vojske) popolno pogubo.

Da, da, počakati treba, da se boj prenese na tla, kjer bo mogla sodelovati ruska kavalarija. Torej še enkrat priporočamo čitateljem: nič se ne vznemirjajte, ko boste čitali poplavo tartarskih vesti, ampak ohranjajte mirno kri in trdno vero, da se bliža veliki — slovanski dan!

Posledice vojne

postajajo že sedaj jako občutne Japonski. Industrijalni in komercijalni krogi tožijo radi popolne stagnacije njih kupčij. Oni govore o neizogibni potrebi, da se grade nove železnice. Ali ni denarja! Vlada se je odločila, zaprositi tuji kapital za sodelovanje. Prepričani moremo biti — pravi »Charbinski, Vestnik« — da bodo japonske železnice le po imenu še japonske, v resnici pa bodo v ameriškanskih rokah. To bo začetek procesa, ki napravi iz japonskih filipinske otoke.

Glede vprašanja o posredovanju.

Iz Petrograda poročajo, da je rusko časnikarstvo z velikim zadovoljstvom usprejelo okrožnico ministra za zunanje stvari, grofa Lamsdorffa. »Novoje Vremja« piše, da se navadno pojavlja misel o posredovanju, kadar se ena vojujočih strank začneja utrujati. Zaslišno je, da je angleško novinstvo najprvo prišlo na dan s sporazumljenjem. O posredovanju se bo moglo pa še le govoriti, kadar se vojna resno prične. O tem se ne more še reči, ker ni bilo do sedaj še bitke. Rusi menije, da se zamore dosedaj govoriti le o 80 dnevnih vojskih vajah. Ako se v takem položaju govori o posredovanju, je to sramotenje ruskega čutstva.

Vojna na skrajnem vztrahu je postala sedaj v Rusiji popularna, vzlic temu, da so bili v začetku mnogi proti njej. Rusko občinstvo se čuti solidarno z državnim organizmom ter meni, da vojne ni smeti končati lahkomisljeno. Okrožnica ministra Namsdorffa je torej navdušeno pozdravljena kakor znamenje solidarnosti med državo in prebivalstvom. Tudi »Novosti« priznavajo, da je v sedanjih okoliščinah vsako posredovanje v principu nedopustno.

O parlamentarnem položaju v Avstriji.

Dne 30. m. m. je zborovalo poljsko »kolo« in predsedstvo »kola« je imelo razgovore z odsekom četorice nemških strank. Resolucija, ki jo je vsprejelo »kolo«, ne daja nikakega pojasnila glede uspehov poljskega posredovanja, marveč izreka le zaupanje parlamentarski komisiji kola, ter je pozivljala, naj dovoljuje svoja tozadevna prizadevanja. Zaključek pa, ki izreka nado, da bo tudi podpirala prizadevanja Poljakov, nam zveni nekako kakor — graja vladi.

Na posvetovanju med Nemci in Poljaki tudi ni prišlo do nikakega sklepa in teka nemško-nacijonalna korespondenca pravi, da je situacija ista, kakor je bila pred posredovalno akcijo Poljakov, a ti poslednji da le iščejo poti, po kateri bi mogli ven iz posredovanja.

Gospod Koerber je pozval k sebi Poljake, da jim pojasni, kaj je prav za prav hotel reči na oni konferenci, ko je odklonil posredovanje, češ, da bi bilo to odločno. Sploh je že navada ob vseh Koerberjevih enunciacijah, da treba čakati, kaj poreče naslednjega dne v pojasnilo svojih besed prejšnjega dne...! Sedaj je poještojeval, da on ni menil tako, kakor so ga ljudje umeli, ampak drugače; on da ni odklonil posredovanja, ampak le sedaj čas, da se mu ne zdi umesten.... Mislimo si veliko povodenj! Nekdo je v nevarnosti; z zadnjimi možmi se bori z razjuženim vodnim elementom... še neko ko trenutkov in mož bo neizogibno izgubljen. Nekdo pa stoji ob kraju in gleda in govori potapljačemu se: jaz te nočem rešiti, ali sedaj ni še umesten trenotek za rešilno akcijo...! Parlamentarna situacija je v akutni nevarnosti in vsaki hip jo utegnejo zagrniti valovi češkega nemškega nasprotstva... dr. Koerber pa govori, da sedaj se mu ne vidi pravi čas za posredovanje. Sveda se mu ne vidi pravi čas; on hoče rešiti svojo ministersko ekzistenco.

Vstaja Hererosov v južno-zapadni Afriki.

Iz Berlina poročajo, da je cesar Viljem na predlog državnega kancelarja grofa Bülowa sklenil, da polkovnik Leutwein obdrži vrhovno poveljstvo v južnozpadni Afriki. Leutwein bo baje povišan za generalnega majorja.

Iz privatnih listov, ki so jih pisali vo-

jaki iz južnozpadne Afrike, se je doznalo, da so Hererosi v bitki pri Ovikokeru uplenili topove, ki jih je imel seboj štab majorja Glasseppa.

Dnevne novice.

Škandal!! C. kr. okrajni šolski svet v Kopru je dogovorno s c. kr. dež. šolskim svetom, z okrožnico od dne 12. februarja t. l. št. 47, naznanil vsemu učitelstvu šolskega okraja Koper, da se bo dne 6. in 7. maja t. l. vršila okrajna učiteljska konferenca, in sicer za Italijane v Piranu, a za Slovence in Hrvate v Buzetu, ter je priobčil vsemu učitelstvu dnevni red konference in porazdelil referate. — Z okrožnico od dne 29. m. m. (!) t. l. št. 47/II. pa naznanja isti c. kr. koperski okrajni šolski svet, da se že sklicana uradna učiteljska konferenca ne bo vršila, ker dež. šol. svet in dež. odbor nimata denarja v pokritje stroškov iste!!

Ako se pomisli, da se valed zakonitih določb morajo vršiti vsako leto uradne okr. uč. konference, ter že se pomisli, da se je v koperskem okraju vršila zadnja taka konferenca dne 4. julija 1898 (osemindevetdesetega), torej pred šestimi leti, ter če se pomisli, da v vseh teh šestih letih ni mogel deželni šolski svet, oziroma dež. odbor istrski skupaj spraviti potrebnih novčev za prepotrebno uč. konferenco, potem se vidi, da je to pravi škandal prve vrste! Potem naj pa še kdo trdi, da Istra ni tužna?!

Lep učitelj to! Neki učitelj na mestni ljudski in obrtni nadaljevalni šoli v Ptujju je zapovedal učencem slovenske narodnosti, da morajo pisati svoja imena z nemškimi črkami in nemško ortografijo. Če bi ne vedeli, da je tu vmes velenemška zagriženost, morali bi si misliti, da v glavi onega učitelja ni vse prav v redu. Ali kako je mož opravičiti svojo toliko nemško kolikor bedasto zahtevo?! Čet: on ne pozna slovenskih črk! Mož se je izdal solenen testimonij pauper-tata. Nu, to je njegova stvar in Slovenci bi ga radi prepuščali njegovi — neumnosti, ako ne bi bila stvar vendar le resna za do učence in njihove rodbine, nale v pogledu narodnem, ampak tudi na možne posledice, ako bi se itraci res priučili in bi v poznejem času drugače pisali svoje priimke, nego jih piše ostala rodbina njihova.

Vsakako pa je učitelj na slovenski zemlji, ki ne pozna, ali resničneje: ki noče poznati slovenskih črk, monumentalni spomenik sistema Koerber Hartlova!!

Neumna šala ali lopovstvo? V soboto zvečer je bil g. Josip Erbiš v gostilni preznanege Pizami-a v Rocolu. Med tem, ko se je razgovarjal z nekaterimi gosti, je začutil, da mu žep gori. Poglel je v žep, potegnil iz njega robec, a z robcem je padel iz žepa tudi goreč kos cigare. Erbiš ne ve, kdo je storil to, kar je vsakako ali neumna šala ali pa lopovstvo, povdarja pa, da se je gostilničar hitro izjavil pripravljenega, da poravnja škodo!

Grad v Teharjih na spodajem Štajerskem je kupil ljubljanski odvetač dr. Fran Štor.

Novo pevsko društvo v naši okolici. Pri sv. Mariji Magdaleni spodaj se je postavila še ena narodna trdnjava. Poleg že obstoječega pevskega društva »Slava« ustanovilo se je še eno tako društvo pod imenom »Slovenska lira«. To novo društvo se je ustanovilo iz ozirov na veliko razsežnost okraja. Mnogim mladenčev, bivajočim bolj na periferiji okraja, bi res bilo težko zahajati k vjam »Slave«, ki ima svoj sedež nekako na nasprotni periferiji. Sedež društvu je pod Katinaro. No, društvo je začelo delovati in bo gotovo vsevalo tako, da nastopi prvokrat v nedolgem času. Predsednikom ima vrliga mladenčič Dragotisa Gregoriča, delavnega uda in odbornika »Slave«. V njem vidimo jamstvo za obstanek in delavnost novega društva. Lep del zasluge na ustanovitvi tega društva imata tudi gosp. Andrej Lavrenčič in njegova narodna rodbina. — Tudi mi pozdravljamo novo postojanko zadovoljstvom in želimo »Slov. liri«, da bi bila vredna vrstnica naši »Slavi«!

Nedostojno vedenje mestnega paznika. Pišejo nam: Dne 1. maja smo šli na vse zgozaj v mestni gozdič, da se tam navžijemo čistega, svežega zraka, ter ob enem nabereimo neizglednega majskega cvetja. Pri Jurta na vrhu smo si nekoliko privezali že nekoliko opešane želodce ter jo vrezali nazaj po raznih cestah in stezah. D. spevši nad

Dreherjevo restavracijo, smo naleteli tam na mestnega paznika (starejšega) in c. k. redarja.

V naši družbi je bilo, med drugim tudi 18-letno dekle, hčerka žislane delavske družine, ki je bila nabrala (kakor vsi delajo, dne 1. maja) obilen šopek majskih cvetlic. Mestni paznik je omenjeno vstavil, jej segnjal z obema rokama v naročaj in jej odvezl vse cvetlice, rekši (v laškem jeziku): »Kam nosite to? Se-li ne sramujete?!

Med tem govorjenjem je razdelil cvetje v dva dela. En del je zagnal na tla, drugi del je pa vrnil prestrašeni deklini! Oče na padene je energično protestiral proti takemu postopanju paznika, in to s tem večim opravičenjem, ker paznik niti ni mogel vedeti, kje je naša družba prav za prav nabrala cvetje.

Z vso pravico je velel naš mož neolikanim mestnemu organu, naj se gre učiti olike! Mi protestiramo še enkrat proti takemu na stopanju mestnih organov in prosimo gosp. ravnatelja magistratnih uradov, naj poskrbi, da se poštenim in mirnim meščanom ne bodo dogajale take neprilichnosti od strani občinskih organov.

Nedostojna — šala?! Dne 1. maja sta šli dve gospici po ulici Miramare na izprehod. Iz hiše, ki je prej nosila št. 7., je omejenim priletel na obleke papirnati omot napolnjen z vodo. Take šale naj dotični stanovaleci uganjajo z hišnimi mačkami ne pa da si dovoljujejo mimoidočim močiti in mazati obleko, ljudem, ki se mirno sprehajajo po ulici, ki je med najlepšimi sprehajališči tržaški.

Redarstvena oblast, naj bi ukrenila potrebno, da bodo ljudje varni pred takim — blagoslovom od »gori«.

Imena poškodovanih in drugi podatki so na razpolago v našem uredništvu.

Tržni dnevi v Postojni. Od dne 7. maja 1904. dalje bo v Postojni vsako soboto dopoldne tržen dan na prestoru pred šolskim poslopjem. Ako je v soboto praznik, bo tržni dan dan popreje. Tržilo se bo z živili (s perutnino, jajci, maslom itd.), a poljskimi pridelki (z zelenjavo, sadjem, krompirjem itd.) in drugimi stvarmi vsakdanje porabe (z drvmi, ogljem itd.) ter tudi z domačimi pridelki (s posodo, poljskim orodjem itd.) Prodajalce omejenih predmetov vabi na tržne dneve Zupanstvo v Postojni.

V Opatiji je bilo od dne 1. septembra pa do včetega 27. aprila 1904 15 515 oseb. O 21. aprila 1904 pa do včetega 27. aprila je pritrilo 430 oseb. Dne 27. aprila je bilo navzočih 1874 oseb.

Majnikov izlet šolske mladine slovenske ljudske šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v sredo (dne 4. maja) z učitelstvom vred na Katinaro. To se naznanja starišem in drugim ljubiteljem šol. mladine, ki bi hoteli kaj podariti za ubožne šolske otroke, da bi se tudi ti zamogli udeležiti tega izleta. Darovalcem se že vnaprej hvaležno zahvaljuje

Andrej Širok, šol. voditelj.

Tržaška podružnica »Slovenskega planinskega društva« je z odlokom c. kr. namestniškega predstava v Trstu od dne 30. aprila št. 1090 na podstavi pravil pripravljalnega odbora odobrena in potrjena. Občni zbor, ki se sklče v kratkem, naznanja se pravočasno. Veseljem moramo zabeležiti, da se podružnica čvrsto razvija in da šteje že okoli 70 členov.

Le naprej za divoto našega slovenskega ozemlja!

Bratovščini sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu je pristopil gospod Andrej Stofa in je vplačal 20 K. Hvala!

Razpisano učiteljsko mesto. Na c. k. učiteljskem v Kopru je razpisano z začetkom šolskega leta 1904—1905. mesto glavnega učitelja za zgodovino in zemljepis v italijanskim tčnim jezikom. Prošnje je uložiti predpisanim službenim potom do 6. junija dežel-nemu šolskemu svetu za Istro.

Z vlaka padel. V nedeljo zvečer se je na progi južne železnice blizu postaje Miramar dogodila huda nesreča. Sprevoznik Pavel Golob je padel tamkaj z vlaka, odidšega iz Trsta ob 9. uri 55 m. S prvim vlakom, dešim iz Nabrežine, so ponesrečena prepe-ljali v Trst na postajo in od tu v bolnišnico. Sromak je zadobil težke notranje in vnanje poškodbe, da je ni skoro nikake nade, da bi ostal pri življenju.

Tatvina. Edmond U. h. ki stnuje se svojo ženo na Greti št. 122, je predinočnim, ko je šel spat, pustil okno sobe odprto. B a

je to najlepša prilika za gospode neznane tatove, kateri se morajo navadno mučiti z vetrihi in drugimi takimi orodji, da morejo kaj pousmati. No, tu jim ni bilo treba vetrihov. Odnegli so Urhu 1 obleko vredno 48 kron in eno srebrno žepno uro z zlato veri-žico v skupnej vrednosti 50 kron. Včeraj v jutro je neki Anton Škerl našel na nekem travniku ene hlače, en jopič in en telovnik ter je nesel te stvari na redarstveno stražnico v ulici Belvedere. Ko je pozneje prišel Urh ter prijavil tatvino, katere je on žrtva, so mu pokazali po Škrlu najdene predmete, katere je on spoznal za svoje.

Karbolna kislina. Sinoči ob 7. uri so grobarji na katoliškem pokopališču pri Sv. Ani našli ležečega mej grobovi nekega človeka, kateremu mora biti kakih 35 let. Spoznali so kmalu, da je oni nesrečnež pil karbolno kislino se samomorilnim namenom. — Prepeljali so ga z izvoščekom takoj v mestno bolnišnico, kjer je pa že ob 8. uri umrl.

Pri njemu so našli vizitnico z imenom Fran Furjan, na kateri je bilo napisano: »Prosim, da se me pokoplje, ne da bi se me neslo domov!«

Danes se bo zvedelo kaj več o tem nesrečnežu.

Na deželnem sodišču so se vršile včeraj sledeče kazenske razprave:

Proti 17-letnemu Ferdinandu Bruck, doma iz Trsta, radi zločina tatvine in radi prestopka proti redarstvenemu nadzorovanju. Dne 29. decembra m. l. je namreč toženec, v družbi dveh tretih tatov ulomil v stanovanje gospoda Stefana Ličena v IV. nadstropju hiše št. 15. v ulici Torre bianca ter ukradl razne obleke v skupni vrednosti 130 kron. Njegovi trije tovariši so bili aretovani kmalu po izvršeni tatvini in so bili tudi že obsojeni na deželnem sodišču, dočim se je njemu Brucku, posrečilo uiti rokam pravice. Vsa ta čes se je Bruck klatil po Istri. Dne 1. marca t. l. je bil slednjič aretovan tudi on. Deželno sodišče ga je obsojilo na 5 mesecev težke ječe poostrene z jednim postom na mesec.

Proti 33 letnemu eiganu Josipu Kariš, radi zločina nevarnega pretenja. Dne 3. aprila t. l. je namreč Kariš pretil eiganu Ivanu Hudoroviču s kolom, rekoč, da ga hoče usmrtiti. Bil je oproščen glede zločina nevarnega pretenja, a obsojen radi življenju nevarnih dejav na 3 dni zapora.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu aprilu 1904. je 150 strank vložilo K 30.836.23 120 strank vzdignilo K 24.955.29, 15 strankam izplačalo se je posojil K 24.540. — Stanje hranilnih vlog K 991.590.68, stanje hipoteknih posojil 728.751.49 K, denarni promet K 149.886.68.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.35 239.70, Francija K 95.30—95.45, Italija K 95.10 — 95.30, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.30, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.80—100.—, ogrska, krona renta K 97.75—98.—, italijanska renta K 101.25 101.75 kreditne akcije K 639.— 641.—, državne železnice K 640.— 643.—, Lombardi K 79.— 81.—, Lloydove akcije K 640.— 650.—, Srečke: Tisa K 323.— 327.—, kredit K 465.— do 475.—, Bodenredit 1880 K 296.— 305.—, Bodenredit 1889 K 294.— 298.—, Turške K 130 do 132.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.80	99.85
Avstrijska renta v zlatu	119.25	119.10
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.20	91.05
Ogrska renta v zlatu 4 %	117.95	117.95
Avst. renta 3 %	97.85	97.90
Akcije nacionalne banke	1602	1602.—
Kreditne akcije	641.—	639.75
London, 10 Ltr.	239.32 1/2	239.40
100 državnih mark	117.10	117.17 1/2
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.04	19.06
10 ital. lir	95.15	95.10
Cesarski cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 96.97, 5 % italijanska renta 102.35, španski exterior 81.70 akcije otomanske banke 578.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 86.— unificirana turška renta 82.82 menjice na London 251.10, avstrijska zlata renta 100.10 ogrska 4 % zlata renta 100.05, Landerbank — turške srečke 122.—, parizska banka 11.03 italijanske moridijonalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.42. Mlačna

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg — Lombardi —, srebro 25 1/2, španska renta —, italijanska renta —, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke 30.000 izplačila banke

Tržna poročila 2. maja.

Budimpešta. Pšenica za april K — do —, za maj od 7.84 do 7.85 za oktober 7.95 do 7.96. Rž za april K — do —, za oktober 6.54 do 6.56. Oves za maj K 5.38 do 5.20, za oktober K 5.50 do 5.51. Koruza za maj K 5.— do 5.01, za julij 5.16 do 5.17.

Pšenica: ponudbe zadostne; povpraševanje omejeno, ugoineje. Prodaja 20.000 met. stot. vzdržanq. Ob odpreju nekoliko stotink višje. — Vreme lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.25 frk, za sept. 42.50.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 34.—, za september 35 1/2, za dec. 36.—, za marec 36 3/4, mirno. — Kava Rio navadna loco 31—33, navadna reelna 34—36, navadna dobra 37—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 17.60, za julij 17.85, za sept. 18.10, za oktober 18.10, za dec. 18.15, za marec. 18.45; mlačno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 13/16 Sh Java 8.6— Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melaspilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 in 10 stotink znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za junij 14.75, za julij-avgust 14.55 za september-december 14.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.20, za junij 21.15, za julij-avgust 20.35 za september-december 20.40 (stalno). — Moka za tekoči mesec 27.35 za junij 28.10, za julij-avg. 28.30 za september-december 27.40. (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 43.50, za junij 44.50, za julij-avg. 45.25, za sept.-december 47.— (trdno). — Spirit za tekoči mesec 38.75, za junij 38.75, za julij-avg. 38.75, za sept.-december 34.75 (mirno). — Sladkor surov 88° usn 22 3/4, — 23 (mirno), bel za tekoči mesec 26.50, za junij 26.75 (mirno), za julij-avgust 27.12 1/2, za okt.-jan. 28.12 1/2, rafiniran 57 1/4—58 — Vreme: lepo.

Dvorana za sodne dražbe v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) zjutraj od 8. ure do 12, popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 2.—7. ure.

DRAŽBE:

Vsredo, 4. maja ob 9. uri predp.

pohištvo, železna blagajna, oprema za pisarno Gramofon in Fonografi, kovčeg, manifakture, pisarniški predmeti, glasovir.

Užgani znak na zamašku

V varstvo proti ponarejanju

MATTONIJA Giesshübler Sauerbrunn.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Rustrovan centk brezplačno in franco.

trstven okus kave dosežeta s primenjanjem

Vydrve žitne kave

POKUSITE! Vzorec dragovoljno. Pošlana 5 kg. pošlana 4 K. 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“

Prvi odjemec, zlati medaljisti, Praga 1894.

Vydrva žitna kava Praga 1894.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

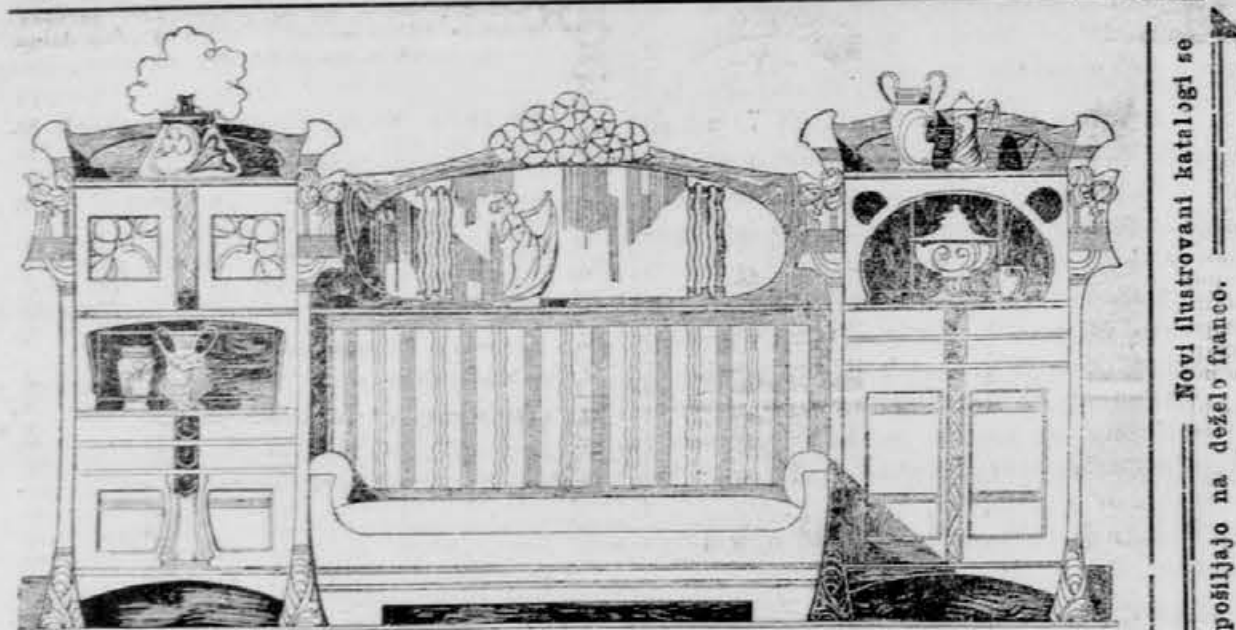
TRST ulica Malcanton štv. I. po zelo nizkih cenah.

V novi prodajalnici pohištva ulici Madonnina št. 15 u Trstu

se nahaja na izbero okvirja in zrcala po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

Zaloga obuvala. **M. MADRIZ** Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1. — TRST — Via delle Poste št. 3.
— TRST —
- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplacov ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5
— Telefon št. 216. —

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd. orož, e. kr. finančne
straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših
voščilo (biks) — **Fredin**

Cene nizke Postrežba točna.

Novi ilustrirani katalogi se
posiljajo na deželno franco.

Pri svetem Antonu Padovanskem. Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorsko vsakovrstnih kipov povsani
umetniškega dela budi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh
velikostih.

Lastna delavnica pianet, daimatik, pluvial, roketov, kvadratov, koarjev.
mešnih srajc itd. Izvršujejo se tudi vsakovrstne veznine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I
in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm 17 umetnih svetil in vsakovrstnih drugih del
spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinjša za zastave, pregrinjala idr.

Zaloga misalov, ritualov, diurnov ter trezštevilno drugih mašnih kužij,
svetnikov, svetil, kelhov in ciborjev se srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrsne stvari. Naj se poskuša prepričati se o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Zlata
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX V najem se odda opremljena soba s
bravo dvem uradnikom trg
Caserma 1, IV, vrata 12.
Mebilirana soba z 2 posteljami se
oddaja v najem 2
gospodom v škofiji št. 251. (hiša Bartoli
zraven cerkve v Rojšanu.)
Fotografski ateljer
pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42
se priporoča slavnemu občinstvu za vsa
v to stroko spadajoča dela, katera jih
vršuje dovršeno in točno po najnižjih
cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Škropilnice
proti
peronosperi
inženirja Živic-a in drugih sestav
se dobivajo po navadnih cenah pri
ŽIVIC i Dgi v Trstu
nasproti Kavarni Fabris na trgu vojašnice,
pa tudi vse druge stroje za kme-
tjstvo ter pumpe itd.
Cene se radovoljno naznana.

Novi velik dohod snovij za moške obleke

iz tu- in inozemskih tovarn
za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, suro-
vin, pregrinjaj, spodnjih srajc,
modercev in vseh drugih ma-
nifakturnih predmetov.

Velika množina možkih stajc
vseh vrst belih, barvanih ali od
satena.

Velik izbor kravet, ovratnikov in za-
pestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hatty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

"Alla Città di Trieste"

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču "GOLDONI"

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo pe-
rila za delavski stan po izvenredno
nizkih cenah. Izbor boljših in
navadnih suovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Autorizovana krojačnica.

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA LJUBLJANI

MAL POLOVI DAR DOMU NA ALTAR

ZALOGA PRILAGAJE KURIRU IN BILJANI

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, živčanju
pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

**želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje
ali zasliženje**

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To
zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilno močnih zelišč in dobrih vinom.
jači in oživlja cel prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v
krvnih ceveh in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj
pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi
pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgo-
trajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjuje se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici
in sistemu vratnih živec (haemorrhoidne bolečine), odstranjuje se s zeliščnim vinom hitro in voljno.

Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca
in črev z lahkim čistilom človeka vse ničvredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščaja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod neravnostjo zlaganosti in ožostjo kakor tudi
pogosti glavoboli in nespanje povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku

voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja razčno menjavo snovi, povspenjuje in izboljšuje tvar-
jenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazujejo mnogostevila priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po K 3.— in 4.— v lekarnah v Trstu: Srednja Miljah,
Kopra, Sezani, Trzin, Ronkah, Fuimicla, Orljeu, Gledjeu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postojni Vipavi,
Ajdovščini, Gorici, Gradišču ob Soči, Korminu, Romazu, Camplugu, Cervinjanu, Umagu, Ba ah, Vizianu
Mon oni, Lovaasu, Opatiji, Voloskem, Reki, Bakaru, Sušaku, Čaburju, Ribaici, Vrboiki, Idri, Kanalu,
Čed-du, Vidmu, Morzeljanu, Palmanovi, Lati-ani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labitju, Cresu, Černomblju,
Metliki, Novemestu, Trebnjem, Ljubi, Ljubljani, Kamniku, Skofjiloki, Kranju, Tolminu, Tarcentu, Stanjelu,
Codroipo, St. Vidu ob Tagliamentu, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošnju, Arbe, Novi, Cirkenici,
Ogulin, Vrbovsko, Karlovac, Jaska, Samobor, Brežce, Krško, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Pliherk,
Radovljica, Trzin, Trzin, Rigolato, Piere di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Conegliano, Padovi,
Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd. kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dal-
macije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih dežel.

Tudi pošiljajo lekarni v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje
Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem

Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupon.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurznu
izgubi

Borba narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.